

**ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍՏ
Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ**

Սույն թվականի ապրիլի 3-ին Նորին Սուրբ Օծություն Ս. Ս. Վազգեն Ա Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդի և թեմական խորհրդի հրավերով այցելեց Արարատյան թեմ՝ Ս. Սարգիս եկեղեցի՝ մախազահելու «Համգստյան» հոգեպարար արարողությանը:

Նորին Սրբությանը Ս. Սարգիս եկեղեցու մուտքի մոտ դիմավորեց և բարի գալուստ մաղթեց Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ Տ. Գարեգին եպս. Ներսիսյանը: Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական թափորով և «Հրաշափառ»-ով առաջնորդվեց եկեղեցի:

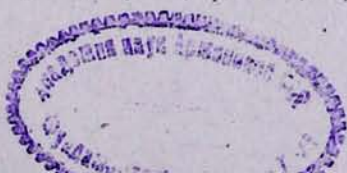
Ղողանջեցին եկեղեցու զանգերը և սկսվեց Հսկումի հանդիսավոր ծամերգությունը: Սրբազան արարողության ընթացքին, հանուն Արարատյան թեմի, առաջնորդական փոխանորդ գերաշնորհ Տ. Գարեգին եպս. Ներսիսյանը, ողջունելով Վեհափառ Հայրապետի օրհնաբեր այցը, ասաց.

«Վեհափառ Տեր.

Քաղաքամայր Երևանի հավատացյալները այսօր առավել բազմամբոյս հավաքվել են առաջնորդանիստ Ս. Սարգիս եկեղեցի՝ սրբազան այս հարկի տակ ողջունելու Ձերդ Սրբության շնորհաբեր այցը, որպես սիրո և երախտագիտության արտահայտություն մփրաբերելու Ձեզ իրենց հոգու բարեպաշտ և խնկալի զգացումներից գեղահյուս մի փունջ՝ աջահամբույրներ, բարեմաղթություններ հավատավոր շրթունքներից և օրհներգություն:

Հավատացելոց այս ճոխ և յուրօրինակ աղոթքի փնջի հետ մեկտեղ աղերս ենք վերառաքում առ Աստված և մենք՝ թեմիս հոգևոր պաշտոնեությունը, թեմական և եկեղեցական մարմնի անդամների հետ, ասելով. Տեր, երկար կյանք տուր Հայրապետին, երկար օրեր Հայոց Հոր, անասան պահիր միշտ Մայր Հայրենիքը մեր և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը:

Վեհափառ Տեր, Մեծի պահոց լրումին Ս. Սարգիս եկեղեցի կատարած այսօրվա Ձեր այցը թեմիս հոգևոր դասի և հավատացելոց համար ունի բացառիկ նշանակություն: Ձեր ներկայությունը ուղենշում է մեր մտածումների և խոհերի ճանապարհը՝ հաղորդվելու Ձեր հավատքին, խոսքին և գործին, որոնք փառք և անմահություն բերեցին Ձեր անձին և առավել շուք ու վեհություն հայոց Հայրապետական գահին, իսկ մեզ՝ հավատացելոցս, հոգևոր կյանքի վերազարթոնք, մեր խոնարհյալ վանքերի մի նոր հառնում: Եվ ի լրումն այս ամենի լուսազգյաց և շինարար մի Հայրապետ՝ Աստվածահաճ և ազգանվեր կյանք ապրելու պայծառ մի օրինակ ամեն հայի:

Սիրելի Վեհափառ, կարծում եմ մեր հավատացյալների ցանկությունը արտահայտած կլինեն, Ձերդ Սրբությանը խնդրանք ներկայացնելով, որ այսօրինակ այցեր Արարատյան թեմի եկեղեցիներ ավելի հաճախ լինեն: Ընդհատ է, հայ հավատացյալը ամենուրեք հոգևոր հաղորդակցության մեջ է Ձերդ Սրբության հետ, շնորհիվ ստեղծագործ և շինարար հայրապետիդ բազում ներդրումների մեր ժողովրդի հոգևոր, կրոնական և մշակութային կյանքի անդաստաններում, սակայն հայ հավատացյալի անմիջական մերձեցումը Հայոց Հայրապետին կենսական է իր հոգևոր կյանքի, ազնիվ նկարագրի, հայրենամիլեր հոգու կերտման և արդյունավորման համար:

Հրավիրելով Ձերդ Սրբությանը բաշխելու մեզ Ամենայն Հայոց Հայրապետիդ պատգամները և հորդորները, մենք մեր ձայնն ենք բարձրացնում առ Աստված՝ մաղթելով Ձեզ երկար կյանք և արևշատ օրեր, որպեսզի Լուսավորչի կանթեղը Ձեր ձեռքում ընդ երկայն ավուրս առաջնորդեք Եկեղեցին և համայն ժողովրդին հայոց, որ ի Հայաստան և որ ի սփյուռս աշխարհի, դեպի լույս և խաղաղություն: «Ամեն հայի սրտից բխած լսիր այս ձայն ով Աստված» ամեն:

Այնուհետև սրբազանը հրավիրեց Վեհափառ Հայրապետին տալու իր հայրական հորդորներն ու հայրապետական օրհնությունները հոգևոր դասին և հավատացյալ ժողովրդին:

«Հանուն Հոր և Որդվո և Հոգվոյն սրբո, ամեն:

Ողջույն և Աստվածային օրհնությունն ձեզ բոլորիդ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից:

Սիրելի հավատացյալներ, ես եկել եմ վերստին այստեղ՝ ձեր աղոթքի տուն, հանդիպելու ձեզ հետ աղոթքի պահին: Հոգեպես մխիթարված եմ, որ տեսնում եմ մեծ թվով հավատացյալներ այս առիթով: Վստահ եղեք, թեև հաճախ չեմ այցելում ձեր եկեղեցիները, սակայն այնտեղ՝ Էջմիածնում, միշտ իմ մտապատկերի առջև կաք տեսպես. մեր հայրապետական Արարատյան թեմը, իր եկեղեցիներով, իր թեմական առաջնորդով, հոգևոր ուխտապահ ապաստավորներով և համայն ժողովրդով՝ հոգևոր հաղորդակցության մեջ: Այդպես իրականացնում է ման եկեղեցու գաղափարը, որ, ինչպես գիտեք, ոչ միայն արտաքին տեսքն է, ճարտարապետական կառուցվածքը, այլ ժողովրդի մեկտեղումը մեկ հարկի տակ նույն զգացմունքներով առ Աստված, որովհետև Աստված է և Աստծու գաղափարն է, որ իրականում միավորում է մեզ: Սփյուռքի հայությունը՝ արտասահմանի մեր հոգեվոր գավակները նույնպես հարյուրավոր և հազարավոր կիլոմետրեր հեռավորության վրա են գտնվում Ս. Էջմիածնից, մեր Մայր Հայրենիքից, բայց եկեղեցվո և մեր սուրբ հավատքով մենք կազմում ենք Հայ Եկեղեցվո գավակների միասնություն՝ մեկ ազգ, մեկ ժողովուրդ, մեկ սիրտ, մեկ հոգի:

Ս. Էջմիածինը միավորում և միատեղում է համայն մեր ժողովուրդը ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի:

Ահա ես ձեզ բերում եմ հայրական սիրո ողջույն և Աստվածային օրհնություն այն սուրբ սեղաններից: Ես բերում եմ ման այստեղ իմ ողջույնը և զմահատանքի խոսքը ձեր թեմակալ առաջնորդին՝ գերաշնորհ Գարեգին եպիսկոպոսին, որ իր ողջ էությանը նվիրված է մեր Եկեղեցուն, նվիրված է ձեզ, և տիվ ու գիշեր ջանք չի խնայում իր պարտքը կատարելու համար Աստծու առաջ, Ս. Էջմիածնի և ձեր բոլորի առաջ: Ես իմ զմահատանքի խոսքը բերում եմ ման Արարատյան թեմի հոգևոր դասին, Արարատյան

ՎԵՀԱՓԱՌԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ՔԱՐՈՋԻ ՊԱՀԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻ Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ
ՀԱՆԳՍՏՅԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

(8 ապրիլի 1987 թ.)

թեմի թեմական խորհրդին և եկեղեցական վարչությանց, գործադիր մարմինների բարեջան անդամներին, որոնք ջանք չեն խնայում, որպեսզի շեն և պայծառ մնան մեր աղոթքի տները ողջ Հայաստանում:

Միրելի հավատացյալներ, խոսեցի պատասխանատվության մասին: Իրոք ամեն մարդ ինչ-որ պարտականություններ ունի իր կյանքի ընթացքում և՛ ընտանեկան հարկի տակ, և՛ հասարակական կյանքում, և՛ եկեղեցական-համայնքային կյանքում, և՛ խշխատանքի վայրում, և՛ իբրև քաղաքացի մեր Մայր Հայրենիքի: Կարծում եմ, ամեն գիտակից անձնավորություն աշխատում է իր կարողությանց չափով, իր հնարավորության չափով այդ պարտականությունները կատարել: Որովհետև մարդը աշխարհի վրա միակ գիտակից էական է, որ պատասխանատու է իր արածին, իր մտածածին, իր գործին և ունի հնարավորությունը անդրադառնալու իր արածին իբրև լավ և չար, օգտակար և վնասակար: Մեծի Պահոց այս շրջանին եկեղեցին մեզ հրավիրում է ինքնաքննության, ինքնաճանաչման, ի հարկին ինքնադատության և ինքնակատարելագործման: Հիշում եք, Հիսուսի Ամիրալ տնտեսի առակը հենց այդ պարտականության հետ է կապված: Տնտեսը իրեն հանձնված գործը կատարեց, որովհետև օժտված էր խելքով, ճարպիկ էր, գիտակից էր և երկար ժամանակ գործը առաջ տարավ իմաստությամբ: Երբ վերադարձավ տանուտերը, ասաց. «տուր զհաշիւ տնտեսութեան քո»: Տնտեսը ներկայացրեց, բայց պարզվեց, որ բոլոր անազնիվ գործերը իր սեփական օգուտի համար էր կատարել, չարաշահել էր տանուտերի վստահությունը. տանուտերը նրան պաշտոնից հեռացրեց: Այս փոքրիկ պատումը մեզ հիշեցնում է, որ կգա մի օր, երբ մեզ բոլորիս կողովի այս կոչը, այս հարցումը՝ «տուր քո տնտեսության հաշիվը»՝ քո կյանքի գործերի հաշիվը, քո կատարած գործերի հաշիվը: Եվ երանի այն մարդկանց, որոնք արդար գործեր են տեսել, ազնիվ աշխատանք են կատարել, հավատարիմ են մնացել իրենց տիրոջը, իրենց պարտքը կատարել են՝ ազնվությամբ: Եթե ամեն մեկը իր պարտականության գիտակցությունը ունենա, իր արածի և չարածի կշիռը կարողանա ճիշտ չափել, կտիրի համերաշխ կյանք, խաղաղություն, մանավանդ փոխադարձ սեր: Այս բոլորին ավելացնենք մեր պարտականությունները դեպի մեր ժողովուրդը, մեր երկիրը, մեր Հայրենիքը, որը ահա վերածննդի շրջան է ապրում ավելի քան 60 տարիներ:

Ահա այս մի քանի հորդորներով ես կուզեի վերջացնել իմ խոսքը՝ կրկին իմ աղոթքը բարձրացնելով դեպի երկինք, որպեսզի Աստված նախ և առաջ հաստատում պահի խշխարհի խաղաղությունը, որով պայմանավորված է ամեն ինչ՝ մեր կյանքը, մեր գոյատևումն իսկ այս աշխարհի վրա: Ահա այդ աշխարհի խաղաղությունն է ժողովուրդների միջև, պետությունների միջև, հատկապես մեծ պետությունների միջև համերաշխ գոյակցությունը, որ մենք ցանկանում ենք Աստծու օրհնությամբ առավել և առավել ամրապնդվի, որպեսզի մեր երկրագնդի ժողովուրդները և մեր փոքրիկ հայ ազգը այլևս անցյալի լարհավիքները և տառապանքներն ու կործանումները չտեսնի: Եվ աղոթում եմ նաև մեր Եկեղեցու անասանության և պայծառության համար ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի: Քիչ առաջ ես ասացի, թե ինչպիսի պատմական առաքելություն ունի Հայաստանյայց Եկեղեցին մեր ժողովրդի կյանքում: Եվ ահա այդ առաքելությունը ես ցանկանում եմ, որ շարունակվի, իրագործվի հետզհետե առավել ազգահաստատ իրագործումներով:

Եվ վերջապես կուգեի կրկին անգամ Աստուծո օրհնությունը բերել ամենքիդ և մաղթել ձեզ քաջառողջություն հոգվո և մարմնո, ներքին հավասարակշռություն և խաղաղություն, որպեսզի ամեն մեկդ ձեր կյանքի ճանապարհին ապրեք և գործեք իբրև բարի քրիստոնյաներ և արժանավոր զավակները հայ ազգին: Վերստին աղոթենք առ Աստված մեր բոլորիս խաղաղ և ապահով, երջանիկ կյանքի համար:

Ծնորհք, սեր և խաղաղություն Տեառն մերո Հիսուսի Քրիստոսի եղիցի Լնդ ձեզ ընդ ամենեայանդ, ամեն»:

Հավարտ սրբազան արարողության հոգևոր դասը, թափոր կազմած, «Ամեն հալի սրտից բխած...» հայրապետական մաղթերգով ուղեկցեց Վեհափառ Հայրապետին, որը հրաժեշտ առնելով իր հոտից՝ մեկնեց Մալր Աթոռ:

ԱՎԵՏԻՍ ՔԶՆ. ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

